Sygn. akt **OS 19/25**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...)r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Joanna Kłos-Czerwińska**

Sędziowie: **r.pr. Renata Majerowska -** sprawozdawca
r.pr. Katarzyna Stanik-Filipowska

Protokolant: Agnieszka Kuchciak

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie r.pr. (...) na skutek odwołania z dnia (...) r. (data wpływu) od postanowienia Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r., sygn. akt RD-(...) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 46 ze zm.) oraz w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 499 ze zm.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r., sygn. akt RD-(...) o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

.....	.....	.....
r.pr. Joanna Kłos-Czerwińska	r.pr. Renata Majerowska	r.pr. Katarzyna Stanik-Filipowska

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu (...)r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpoznał sprawę ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania z dnia (...)r. (data wpływu (...)r.) od postanowienia Zastępcy rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców prawnych w Lublinie z dnia (...)r. sygn. akt (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia z uwagi na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, co następuje:

W dniu (...)r. do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w formie mailowej wpłynęła skarga Pani (...) na postępowanie radcy prawnego (...). W ocenie Skarżącej postępowanie radcy prawnego budzi poważne wątpliwości etyczne dotyczące sposobu prowadzenia przez nią korespondencji oraz obiegu dokumentów polegające na przetrzymywaniu korespondencji kierowanej do (...) bez odpowiedzi, przekazywanie dokumentów i informacji osobom nieuprawnionym, w tym przesyłanie danych osobowych na prywatne adresy e-mail, co może stanowić naruszenie zasad ochrony danych osobowych (RODO), cedowanie obowiązków rzecznika bez zgody mocodawcy na osoby nieposiadające uprawnień radcy prawnego lub adwokata, brak odpowiedzi na oficjalną korespondencję (radca prawny nie odpowiada na pisma Skarżącej, natomiast w mediach społecznościowych Facebook reaguje natychmiast, co podważa powagę urzędu (...) oraz narusza zasadę poufności. Ponadto w ocenie Skarżącej niepokój budzi łączenie przez radcę prawnego funkcji (...) z prowadzeniem działalności gospodarczej w ramach kancelarii „(...)", której reklama była zamieszczana na stronie (...) co może wprowadzać w błąd zarówno doktorantów, jak i potencjalnych klientów, sugerując oficjalne powiązanie działalności prywatnej z instytucją finansowaną ze środków publicznych. Zamieszczanie reklamy kancelarii w mediach społecznościowych (...), która jest finansowana ze środków publicznych pochodzących z ministerstwa nauki i szkolnictwa wyższego stanowi naruszenie zasad uczciwej konkurencji oraz uczciwego postępowania w stosunku do innych członków samorządu izby radców prawnych. Z uwagi na braki formalne skargi, na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, Skarżąca pismem z dnia (...)r. uzupełniła braki dodatkowo wskazując, że zarzuty kierowane wobec radcy prawnego dotyczą prowadzenia spraw, których podejmuje się pod szyldem zarówno (...), jak również radcy prawnego „(...)", w tym należytej staranności w zakresie kontaktów i informowania interesantów na temat czynności przez nią podejmowanych w sprawach przez nich zgłaszanych oraz należytej staranności w zakresie prowadzenia związanej z tym korespondencji oraz obiegu dokumentów. Ponadto zarzuciła radcy prawnemu brak jednoznacznego rozgraniczenia podejmowanej działalności jako (...), która z założenia ma zapewnić osobom kształcącym na poziomie doktoranckim do osoby reprezentującej

ich prawa finansowanej ze środków publicznych (…) przekazywanych w ramach środków dla (…) z prowadzeniem stricte komercyjnej działalności gospodarczej w ramach kancelarii. Radca prawny wykorzystuje nieodpłatnie od wielu lat kanały komunikacyjne na mediach społecznościowych związanych z instytucją (…), co może wprowadzać w błąd doktorantów jak i potencjalnych klientów sugerując oficjalne powiązania działalności prywatnej z instytucją finansowaną ze środków publicznych. Powyższe działanie w ocenie Skarżącej narusza zasady etyki zawodowej, w szczególności bezstronności, ochrony danych osobowych i poufności. Zamieszczenie reklamy „(…)" oraz spółki „(…)" na rzecz której również wykonuje swoje usługi (o czym również informuje na kanałach mediów społecznościowych, w tym na stronie fanpage (…)) stanowi naruszenie zasad uczciwej konkurencji oraz uczciwego postępowania w stosunku do innych członków samorządu izby radców prawnych. Skarżąca nie dołączyła do skargi oraz jej uzupełnienia żadnych dowodów potwierdzających zarzuty.

Radca prawny pismem z dnia (…)r. ustosunkowała się do zarzutów skargi, wskazując że na mocy uchwały (…) r. (…) z dnia (…)r. (…) została powołana na stanowisko (…). Przed powołaniem na to stanowisko pełniła funkcje (…). Działalność prawna (…) organizowana przez (…) jest nieodpłatna dla członków społeczności akademickiej w ramach realizacji ustawowych i statutowych celów tej organizacji. (…) jest organem statutowym (…) będącej instytucją przedstawicielską systemu szkolnictwa wyższego i nauki (art. 329 ust. 1 pkt 6 oraz art. 339 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) i jest powoływany przez (…) w drodze konkursu. Wg postanowień statutowych (…) (…) stoi na straży praw doktorantów i jego zadaniem jest badanie czy wskutek działania lub zaniechania organów, organizacji lub instytucji, zobowiązanych do przestrzegania i realizacji praw doktoranta, nie nastąpiło naruszenie prawa, a także zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej. (…) realizuje swoje cele poprzez udzielanie doktorantom wsparcia prawnego z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki, podejmowanie mediacji i działań wyjaśniających w sprawach indywidualnych, analizowanie, monitorowanie i wspieranie przestrzegania praw doktoranta, opracowywanie i publikowanie niezależnych sprawozdań i wydawanie zaleceń w zakresie problemów związanych z przestrzeganiem praw doktoranta, przedstawianie opinii publicznej informacji o problemach, wnioskowanie do Przewodniczącego (…) o udziałach (…) w postępowaniach administracyjnych i sądowo-administracyjnych, gdy wymaga tego ochrona praw doktoranta lub jest to uzasadnione innymi celami statutowymi (…), (…) na również prawo występowania za zgodą zainteresowanego w jego imieniu wobec władz podmiotu prowadzącego szkołę doktorską. Co podkreśliła radca prawny działalność (…) polega na stanie na straży i reprezentowaniu praw doktorantów, nie zaś reprezentowanie poszczególnych osób, w konsekwencji między osobami zgłaszającymi się do (…), a (…) nie występuje relacja mocodawca – pełnomocnik, na żadnym etapie działania (…) nie jest udzielane pełnomocnictwo do reprezentowania zgłaszających. (…) swoje decyzje podejmuje autonomicznie. W przypadkach uzasadnionych ochroną interesów doktorantów (…) może przystępować jako uczestnik na prawach strony do postępowań, jednakże w

przypadku Skarżącej tego rodzaju sytuacja nie wystąpiła. Radca prawny wskazała, że posiadanie uprawnień zawodowych radcy prawnego lub adwokata nie jest warunkiem formalnym pełnienia funkcji (...), jak też członka Zespołu – jest to więc okoliczność całkowicie irrelatywna w odniesieniu do realizowania statutowych celów (...). Ewentualne posiadanie uprawnień fachowego pełnomocnika jest jedynie dodatkowym walorem, wzmacniającym podejmowane działania. Zgłaszający przy każdym zgłoszeniu jest informowany o zasadniczym terminie rozpatrzenia jego sprawy, który wynosi 14 dni oraz o możliwości wydłużenia tego terminu w przypadku znacznej ilości zapytań kierowanych do (...). Zasady te były i są stosowane w odniesieniu do wszystkich zgłaszających, w tym Skarżącej. Radca prawny wskazała, że Skarżąca po raz pierwszy zgłosiła się do (...) w (...)r. na oficjalny adres e-mail i wówczas działania na rzecz Skarżącej były podejmowane przez osobę poprzednio pełniącej funkcję (...). Od pierwszego zgłoszenia Skarżąca kierowała liczne wnioski o podjęcie działań w swojej sprawie, w tym obejmujące składanie pism formalnych oraz prośby o wydanie informacji lub opinii prawnych. Na wszystkie zapytania merytoryczne Skarżąca otrzymywała odpowiedzi w formie informacji lub opinii. W zakresie statutowych kompetencji (...) w sprawach zgłaszanych przez Skarżącą były również wysyłane pisma oficjalne do właściwych podmiotów. Natomiast w razie braku możliwości zrealizowania oczekiwanych działań w szczególności z uwagi na brak umocowania (...) do reprezentowania zgłaszających, była informowana o przyczynach takich decyzji. Żadna korespondencja kierowana do (...) nie była przetrzymywana bez uzasadnienia czy pozostawiona bez odpowiedzi. Wszelkie działania w tym udzielane odpowiedzi były wysyłane najszybciej jak to możliwe, z uwzględnieniem zasad działania (...), jak również okoliczności osobistych wpływających na funkcjonowanie tego organu. Co do zasady wszelkie odpowiedzi były udzielane z zakreślonym terminie 14 dni, a wszelkie opóźnienia w tym zakresie wynikały z dużego obłożenia sprawami, okresami wolnymi od pracy czy względami osobistymi (w szczególności chorobami) itp. Ponadto w miesiącu (...) i (...) (...)r. miały miejsce zmiany osobowe na funkcji (...) oraz Zastępców, co także wiązało się z koniecznością wdrożenia w działalność oraz w prowadzone sprawy. Wg statutu (...) (...) realizuje zadania przy pomocy Zespołu Prawnego, a Przewodniczący Zespołu Prawnego jest jednocześnie zastępcą (...). Osoby przyjęte w poczet Zespołu Prawnego wypełniają i podpisują oświadczenie o zachowaniu poufności, co stanowi warunek członkostwa w Zespole oraz partycypowania w opracowywaniu spraw. Informacje dotyczące sprawy Skarżącej obejmujące jej zgłoszenia, w tym dane osobowe nigdy nie były przekazywane osobom nieuprawnionym, w bieżącym roku sprawami zgłaszanymi przez Skarżącą poza (...) zajmowali się członkowie Zespołu – (...), (...), (...), (...). Wszelkie informacje przekazywane przez Skarżącą celem merytorycznego rozpoznawania danej sprawy były przekazywane na służbowe adresy mailowe w domenie (...). Kontakt w sprawach zgłaszanych przez Skarżącą był prowadzony przez radcę prawną jako (...) i jej poprzednika. Kontakt odbywał się w formie telefonicznej bądź za pośrednictwem bezpośredniego adresu e-mail poprzedniego (...), który również jako radca prawny zobowiązany jest do zachowania podwyższonych standardów etycznych w działalności prawnej. Korespondencja w sprawie Skarżącej była

prowadzona wyłącznie z osobami upoważnionymi, z zachowaniem zasad udzielania pomocy przez (...) oraz poufności danych, jak i dbałością o treści objęte tajemnicą zawodową. Delegowanie obowiązków na członków zespołu (...) i właściwych funkcyjnie członków struktur (...) jest działaniem uprawnionym w świetle obowiązujących przepisów wewnętrznych i w żaden sposób nie wpływa negatywnie na sytuację zgłaszających. Skarżąca w sprawie zgłoszonej do (...) była reprezentowana również przez fachowego pełnomocnika. Radca prawna wskazała, że w mediach społecznościowych nie prowadzi żadnej konwersacji ze Skarżącą, nie pełni funkcji administratora kont (...) i (...) w portalach facebook, instagram, linkedl, platforma X i nie odpowiada na komentarze czy wiadomości w tych portalach. Wszelkie zbieżności czasowe w odpowiedzi na działania Skarżącej w mediach społecznościowych z odpowiedziami drogą formalną są całkowicie przypadkowe. Radca prawna wskazała, że jej działalność jako (...) oraz działalność komercyjna są prowadzone w sposób odrębny. W ramach prowadzonej działalności komercyjnej, niezwiązanej z pełnieniem funkcji (...) nie świadczyła i nie świadczy żadnych usług na rzecz doktorantów, jak i we wszelkich sprawach wpisujących się działalność statutową (...). Wszystkie sprawy dotyczące doktorantów oraz spraw związanych z kształceniem doktoranckim i procedura awansowa są przez nią prowadzone wyłącznie w sposób nieodpłatny dla zgłaszających. Na profilu (...) w portalu facebook jak i w profilach (...) w mediach społecznościowych nigdy nie były jakiekolwiek reklamy jej działalności komercyjnej. Jedyne informacje o tym, że wykonuje zawód radcy prawnego stanowiły element biogramu w wydarzeniach w których występowała jako prelegent. Nigdy nie zachęcała w żaden sposób do korzystania z usług komercyjnych z wykorzystaniem kanałów komunikacji (...). W profilach (...) czy (...) w mediach społecznościowych nie znalazła się reklama usług (...), z którą radca prawny współpracuje w zakresie szkoleniowym, niezwiązanym z wykonywaniem zawodu. Jedynie w dniach (...) i (...) (...) administrator umieścił na profilu (...) posty o nieodpłatnych webinariach prowadzonych przez ten podmiot, które były prowadzone przez radcę prawnego (...) i radcę prawnego (...). W zamieszczonych treściach w żaden sposób nie zachęcano do korzystania z usług tego podmiotu. Radca prawna w załączeniu do swojego stanowiska przedstawiła korespondencję mailową prowadzoną ze Skarżącą tj. mail z dnia (...)r., (...)r., (...)r., (...)r., (...)r., (...)r., wzór oświadczenia o zachowaniu poufności, wewnętrzną korespondencję mailową z dnia (...)r.

Dnia (...)r. Skarżąca złożyła pismo zatytułowane „Ponaglenie za niezałatwienie sprawy z wyznaczonym terminie" na podstawie art. 37 § 1 w zw. z art. 35 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowienie z dnia (...)r. sygn. akt RD-(...)odmówił wszczęcia dochodzenia z uwagi na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego tj. art. 17 § 1 pkt 1 Kpk z w. z art. 74(1) pkt 1 i art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych. W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że w świetle oświadczenia radcy

prawnego skonfrontowanego z treścią skargi zarzuty należy uznać za oczywiście bezzasadne. Radca prawny swoim działaniem opisanym w skardze nie uchybiła godności zawodu, ani nie popełniła żadnego deliktu dyscyplinarnego. Skarga dotyczy działalności (...), a nie działalności zawodowej radcy prawnego. Fakt ten znacząco zawęża podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej jedynie do kwestii ewentualnego naruszenia godności zawodu w życiu prywatnym lub działalności publicznej. Naruszeniem godności zawodu zgodnie z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. W ocenie Rzecznika, opisane w skardze zarzuty, o ile w ogóle zasadne, nie mogą dyskredytować w opinii publicznej jako radcy prawnego, bowiem zachowania te nie mają najmniejszego związku ze statusem radcy prawnego, czy też wykonywania przez (...) zawodu. Działalność (...) sprawującej funkcję (...), nawet gdyby uznać ją za wykonywaną niewłaściwie, nie może wpłynąć negatywnie na postrzeganie całej grupy zawodowej radców prawnych trudniących się na co dzień świadczeniem pomocy prawnej. Uchybienie godności zawodu w życiu prywatnym i publicznym, niemającego związku z wykonywaniem zawodu przyjmuje się w doktrynie, że jeżeli dane postępowanie nie było przez radcę prawnego związane ze statusem zawodowym to z zasady, pomimo następczego wiązania sprawcy z profesją, nie podlega on odpowiedzialności na podstawie art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z zarzutem dyskredytacji w opinii publicznej lub podważania zaufania do zawodu radcy prawnego. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP Lublin wyraźnie zaznaczył, że w czasie objętym zakresem skargi (...) nie wykonywała zawodu radcy prawnego. Organy dyscyplinarne samorządu radcowskiego nie są właściwe do oceny działań podejmowanych przez (...) w ramach sprawowanej przez nią funkcji (...), ani nie zostały powołane do tego aby dyscyplinować (...), czy też wpływania na jego aktywność związaną z pełnioną funkcją, ani informowanie Skarżącej które organy będą właściwe w zakresie zbadania zasadności zarzutów dotyczących naruszenia zasad związanych z ochroną danych osobowych, czy też nieuprawnionego posługiwania się nimi. Wobec zarzutu informowania o wykonywaniu zawodu radcy prawnego i nieuprawnionej reklamy, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że Skarżąca nie wykazała żadnej inicjatywy dowodowej w celu wykazania, że radca prawny łączyła funkcję (...) z prowadzeniem działalności gospodarczej w ramach kancelarii, co nie przesądzałoby jeszcze o popełnieniu deliktu dyscyplinarnego, jednak dowód taki pozwoliłby na obiektywną ocenę zaistniałych w związku z tym faktem okoliczności. Zastępca Rzecznika wskazał, że informowanie o wykonywaniu zawodu i formach jego wykonywania jest prawem radcy prawnego wynikającym wprost z art. 31 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Od powyższego postanowienia Skarżąca wniosła zażalenie z dnia (...)r. zaskarżając je w całości, które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych dnia (...)r. W zażaleniu Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 6, 7, 8, 10, 11, 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i przedstawiła kontekst swoich spraw na kanwie, których kieruje

zarzuty wobec radcy prawnego poprzez brak interwencji w zakresie licznych nieprawidłowości w prowadzonych postępowaniach dyscyplinarnych na uczelni, zarzucając że nie podjęła jako (...) oraz jako radca prawny działań w celu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko (...) oraz protokolantowi pomimo fałszowania protokołów z przesłuchań określonych osób. Ponadto nie wyciągnęła konsekwencji prawnych wobec wskazanych pracowników naukowych, mimo iż ich działania naruszały prawa Skarżącej i były zgłaszane organom uczelni. W toku sprawy Skarżąca była wielokrotnie zastraszana zarówno przez pracowników administracyjnych, jak i naukowych i w związku z tym była zmuszona wystąpić do organów ścigania z licznymi wnioskami o możliwości popełnienia przestępstwa, składała wyjaśnienia, a sprawy pozostają w toku zarówno w prokuraturze jak i przed sądem. Na uczelni doszło również prawdopodobnie do kradzieży własności intelektualnej Skarżącej, w tym przywłaszczenia jej projektu naukowego, a pomimo wniosków uczelnia odmawia wydania akt sprawy, a także wydania zaświadczeń potwierdzających udział Skarżącej w projekcie naukowym oraz konferencji naukowej. Samorząd doktorantów ignorował wiadomości e-mail Skarżącej, a w odpowiedziach wprowadzał ją w błąd. Pani (...) nie wystąpiła z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko członkom samorządu (...) i nie wyciągnęła konsekwencji prawnych wobec samorządu za kłamstwa i przekazywanie nieprawdziwych informacji – co samo w sobie może stanowić podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej na gruncie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Radca prawny dysponując wiedzą nie wystąpiła o dostęp do protokołów przesłuchań, nie zawiadomiła organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa przez określoną osobę w związku z pobieraniem wynagrodzenia za zajęcia dydaktyczne, które faktycznie nie były prowadzone i działania te naraziły uczelnie na straty finansowe. Skarżąca sformułowała zarzut naruszenia zasad etyki doktoranta (...) i wniosła o zbadanie działań radcy prawnego, które w jej ocenie naruszają obowiązki wynikające z Kodeksu Etyki oraz zasady współżycia społecznego, zarzuciła brak reakcji na nieprawidłowości postępowań dyscyplinarnych, zaniechała działań wobec naruszeń prawa przez pracowników uczelni, braku zawiadomienia organów ścigania, działania nieetyczne wobec osoby Skarżącej poprzez nieudzielenie rzetelnej obiektywnej pomocy prawnej i zwodzenie, naruszenie obowiązków rzetelnej informacji, utrudnianie dochodzenia praw Skarżącej poprzez brak interwencji, pomimo wielokrotnych prób Skarżącej radca prawny, ani jej poprzednik na stanowisku (...) nie sporządzili pisma do (...), zaniechania sporządzenia indywidualnej opinii prawnej ograniczając do odesłania do gotowych ogólnych opracowań. Radca prawny przetrzymywała i opóźniała wysyłkę korespondencji w sprawie Skarżącej w sprawie terminu złożenia rozprawy doktorskiej. Skarżąca przedstawiła wklejoną w treść zażalenia korespondencję mailową z dnia (...), (...), (...)r., (...)r., (...)r. Ponadto Skarżąca zarzuciła radcy prawnej wprowadzanie klientów w błąd co do reklamy dotyczących szkoleń, naruszenie przepisów o finansowaniu projektów, nieuprawnionej reklamy i nielojalnej konkurencji przedstawiając wklejony post „(...)" z dnia (...)r. Skarżąca zarzuciła radcy prawnemu że reprezentuje ona doktorantów odpłatnie, a raz nieodpłatnie w ramach (...), a jednocześnie odpłatnie reprezentuje stronę przeciwną tj.

rektorów uczelni, co stanowi jawny konflikt interesów oraz narusza zasady współżycia społecznego i kodeks etyki. Prowadzi równolegle działalność komercyjną co łączy z pełnieniem funkcji (...) w ramach środków pochodzących z ministerstwa. W dalszej części zażalenia Skarżąca wkleiła wiadomości mailowe z dnia (...)r., (...)r., (...)r., (...)r. , (...)r., (...)r., (...)r., (...)r., (...)r., (...)r., (...)r. (...)r., (...), posty z dnia (...), (...), (...).

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył co następuje:

Odwołanie Skarżącej od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (...)r. nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postępowanie dyscyplinarne prowadzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ma na celu ustalenie czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne, w szczególności postanowienia ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (*Dz. U. z 2024r. poz. 499*) oraz zasady zawarte w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego stanowiącym załącznik do uchwały Nr 884/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 lutego 2023r., a także czy i na ile naruszenie to jest przez radcę prawnego zawinione i ewentualnie wymierzenie winnemu kary dyscyplinarnej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny po dokonaniu analizy akt sprawy, doszedł do przekonania, że postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia jest zasadne i odpowiada prawu, a w postępowaniu radcy prawnego (...) nie można dopatrzeć się znamion deliktów dyscyplinarnych, w związku z tym nie zachodzą obiektywne postawy uzasadniające wszczęcie dochodzenia. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny poddał analizie zasadność wszystkich zarzutów Skarżącej określonych w skardze z dnia (...)r. uzupełnionej pismem z dnia (...)r. wobec wyjaśnień radcy prawnego i przedłożonych przez nią dowodów, a także treści odwołania z dnia (...)r. wraz z przedstawioną korespondencją mailową i postami tj. na gruncie zgromadzonego materiału dowodowego.

W pierwszym rzędzie Sąd zważył, iż Skarżąca pozostaje w sporze dotyczącym przebiegu przewodu doktorskiego i złożenia pracy doktorskiej z uczelnią i na gruncie tego sporu dostrzegając w jej ocenie liczne nieprawidłowości ze strony przedstawicieli uczelni i poszczególnych jej organów czy też przedstawicieli nauki, wystąpiła w (...)r. z wnioskiem o pomoc i wsparcie do (...). Początkowo sprawą Skarżącej zajmował się poprzedni (...). (...) Radca została powołana na funkcję (...) (...)r. Wykonywanie przez nią funkcji (...) stanowi działalność prywatną radcy prawnego, a nie zawodową związaną z profesjonalnym świadczeniem pomocy prawnej. Posiadanie uprawnień

radcy prawnego nie stanowi wymogu formalnego do pełnienia tej funkcji. Jak słusznie uznał Zastępca Rzecznika w zaskarżonym postanowieniu o odmowie wszczęcia dochodzenia, powyższa okoliczność znacząco zawęża odpowiedzialność dyscyplinarną radcy prawnego jedynie do kwestii ewentualnego naruszenia godności zawodu w życiu prywatnym lub działalności publicznej.

W świetle art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego *ust. 1. Radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym, ust. 2. Uchybieniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego*. W ślad za przywołanym przez Zastępcę Rzecznika stanowiskiem doktryny /komentarz do Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, dr Tomasz Scheffler, wyd. C.H.Beck 2023r. wyd. 4/ *„granice władztwa samorządu wyznacza cel, do jakiego został powołany. Innymi słowy: organy samorządu mogą ingerować tylko i wyłącznie w sprawy związane z wykonywaniem zawodu radcy prawnego, a zatem zawarty w art. 11 ust. 1 KERP nakaz dbania o godność w zakresie, w jakim odnosi się do pozazawodowej działalności radcy prawnego ma charakter lex imperfecta; jest jedynie pewnym instruktażem, który nie wywołuje żadnych penalnych skutków (…) uprawnienia władcze organizacji, do której przynależność jest obowiązkowa, nie mogą być zatem rozumiane rozszerzająco, w szczególności prowadzić do ograniczenia podstawowych praw człowieka i obywatela (…) ingerencja struktur dyscyplinarnych samorządu byłaby wówczas, gdy działanie radcy prawnego w sferze publicznej lub prywatnej naraża godność zawodu poprzez to, że popełniając dany czyn, osoba go pełniąca powołuje się bezpośrednio na swój status zawodowy. Nie chodziłoby tu zatem o jakieś dorozumiane lub potencjalnie domyślne łączenie danej osoby z byciem radcą prawnym, ale o takie zachowanie, w toku którego jako swoistego argumentu dany radca prawny używa swojego statusu zawodowego”*.

Mając powyższe na względzie, Zastępca Rzecznika słusznie podkreślił, że w czasie objętym zakresem skargi (…) nie wykonywała zawodu radcy prawnego, a wypełnianie funkcji i obowiązków (…) wobec spraw zgłoszonych przez doktoranta nie nawiązuje relacji mocodawca - pełnomocnik. Organy dyscyplinarne samorządu radcowskiego nie są właściwe do oceny działań podejmowanych przez (…) organizacji przedstawicielskiej działającej na gruncie przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce. Organy dyscyplinarne samorządu radcowskiego nie zostały powołane do kontrolowania prawidłowości działania (…) takiej organizacji, jego dyscyplinowania, czy też wpływania na jego aktywność związaną z pełnioną funkcją, ani badania czy organy szkolnictwa wyższego lub jego przedstawiciele, a także przedstawiciele nauki popełnili nieprawidłowości, wobec których (…) winien podjąć odpowiednie działania. Jeżeli nawet do takich nieprawidłowości doszło, to jak Skarżąca wskazała powiadomiła osobiście odpowiednie organy i postępowania te pozostają w toku.

Tym samym, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał wobec przedstawionych przez Skarżącą zarzutów wobec radcy prawnego i wyjaśnień (...) wraz z przedłożonymi dowodami z korespondencji mailowej i wzorów dokumentów oraz przedłożonych dowodów z korespondencji mailowej wklejonej w treść zażalenia, że radca prawny (...) swoim działaniem nie uchybiła godności zawodu i nie naruszyła art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Z kolei zarzuty naruszenia art. 6, 7, 8,10, 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego pozostają oczywiście niezasadne, gdyż normy te dotyczą zasad wykonywania czynności zawodowych radcy prawnego świadczącego pomoc prawną, z czym jak wskazano powyżej w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia.

Wobec zarzutu informowania o wykonywaniu zawodu radcy prawnego i nieuprawnionej reklamie, Skarżąca przedłożyła dowód z czterech postów „(...)" tj. w poście z dnia (...)r. zawarta jest informacja o zjazdach szkoleniowych w ramach projektów pn. (...) oraz (...), w poście z dnia (...) jest przywołany sukces kancelarii poprzez wsparcie (...) w opracowaniu regulacji medycznych, w poście z dnia (...) jest przedstawiony krótki biogram radcy prawnego (...) jako współtwórcy i eksperta kancelarii i w poście z dnia (...) krótki opis pierwszego roku działalności kancelarii. Skarżąca nie przedłożyła żadnego dowodu potwierdzającego reklamowanie zawodowej działalności radcy prawnego na stronach (...) czy też (...). Jak słusznie zważył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego informowanie o wykonywaniu zawodu i formach jego wykonywania jest prawem radcy prawnego.

Zgodnie z art. 31 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego *ust. 1. Informowanie o wykonywaniu zawodu jest prawem radcy prawnego, ust. 2. Informowaniem o wykonywaniu zawodu jest komunikacja mająca na celu bezpośrednią lub pośrednią promocję radcy prawnego, jego wizerunku, wykonywania zawodu lub kancelarii bez względu na treść, formę lub środki komunikacji. Nie stanowi informowania o wykonywaniu zawodu przekazywanie prostych i sprawdzalnych informacji niesłużących celom promocyjnym, które: 1) umożliwiają bezpośredni kontakt z radcą prawnym lub kancelarią, w szczególności nazwa domeny internetowej lub adres poczty elektronicznej; 2) odnoszą się do usług lub wizerunku radcy prawnego i zostały opracowane w sposób niezależny, w szczególności bez wynagrodzenia, ust. 3. Informowaniem o wykonywaniu zawodu jest także wykorzystywanie przez radcę prawnego przy wykonywaniu zawodu komunikacji pochodzącej od podmiotu zewnętrznego, lecz prowadzonej w imieniu, na rzecz lub w interesie radcy prawnego, ust. 4. Informowanie o wykonywaniu zawodu powinno być wyraźnie oznaczone. W razie wątpliwości przyjmuje się, że komunikacja stanowi informowanie o wykonywaniu zawodu przez radcę prawnego, którego z punktu widzenia odbiorcy dotyczy lub może dotyczyć.*

Zgodnie z art. 32 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego *ust. 1. Zakazane jest informowanie o wykonywaniu zawodu sprzeczne z prawem, dobrymi obyczajami oraz stanowiące naruszenie postanowień Kodeksu, w tym: 1) uchybiające godności zawodu; 2) naruszające tajemnicę zawodową; 3) niezgodne z rzeczywistością lub wprowadzające w*

błąd; 4) nierzeczowe, w tym zawierające treści lub odesłania niezwiązane z wykonywaniem zawodu; 5) ograniczające klientowi swobodę w podejmowaniu decyzji, w szczególności poprzez: a) powoływanie się na wpływy lub znajomości, b) wykorzystywanie łatwowierności lub przymusowego położenia, c) nadużywanie zaufania, d) wywieranie presji, e) wywoływanie nieuzasadnionego oczekiwania, składanie niemożliwych do zrealizowania lub nierzetelnych obietnic lub gwarancji; 6) narzucające się, w szczególności naruszające sferę prywatności, natarczywe, w nieodpowiednim miejscu, mogące wywrzeć wpływ na decyzję o skorzystaniu z pomocy prawnej; 7) polegające na porównywaniu czynności zawodowych z czynnościami innych możliwych do identyfikacji osób lub podmiotów, ust. 2. Informowanie o wykonywaniu zawodu obejmujące prezentowanie wykazów lub oznaczeń klientów, ich opinii, komentarzy, referencji lub rekomendacji jest dopuszczalne jedynie za ich zgodą, o ile nie narusza postanowień Kodeksu. Niedopuszczalne jest jednak prezentowanie takich informacji o sprawach karnych, karno-skarbowych, o wykroczenia, rodzinnych i opiekuńczych, ust. 3. W przypadku informowania o wykonywaniu zawodu: 1) w ramach współpracy radcy prawnego z osobami wykonującymi zawód regulowany lub innymi osobami, w tym na zlecenie radcy prawnego oraz określonymi w art. 31 ust. 3, 2) przez inną osobę w imieniu, na rzecz lub w interesie radcy prawnego - za jego zgodą lub wiedzą, z jego inicjatywy lub z jego udziałem - radca prawny obowiązany jest zapewnić, aby to informowanie było zgodne z prawem, dobrymi obyczajami oraz postanowieniami Kodeksu.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego tj. czterech postów „(...)" zawierających krótki biogram radcy prawnego, informację o zjazdach szkoleniowych, opis zaangażowania (...) w przygotowanie procedur dla jednej z uczelni, czy postu informującego o sukcesach pierwszego roku działalności nie stanowi o zakazanej formie reklamy. Wg wyjaśnień radcy prawnego na profilu (...) w portalu facebook jak i w profilach (...) w mediach społecznościowych nigdy nie były zamieszczane jakiekolwiek reklamy jej działalności zawodowej. Jedyne informacje o tym, że wykonuje zawód radcy prawnego stanowiły element biogramu w wydarzeniach w których występowała jako prelegent. Nigdy nie zachęcała w żaden sposób do korzystania z usług komercyjnych z wykorzystaniem kanałów komunikacji (...). W profilach (...) czy (...) w mediach społecznościowych nie znalazła się reklama usług (...)., z którą radca prawny współpracuje w zakresie szkoleniowym, niezwiązanym z wykonywaniem zawodu. Jedynie w dniach (...) administrator umieścił na profilu (...) posty o nieodpłatnych webinariach prowadzonych przez ten podmiot, które były prowadzone przez radcę prawnego (...) i radcę prawnego (...). W zamieszczonych treściach w żaden sposób nie zachęcano do korzystania z usług tego podmiotu. W ramach prowadzonej działalności komercyjnej, niezwiązanej z pełnieniem funkcji (...) nie świadczyła i nie świadczy żadnych usług na rzecz doktorantów, jak i we wszelkich sprawach wpisujących się działalność statutową (...). Ponadto należy wyraźnie podkreślić, iż wykonywana przez (...) działalność (...) nie jest wykonywaniem czynności zawodowych radcy prawnego i zajmowanie się sprawą Skarżącej jako (...) odbywało się według zasad statutowych organizacji (...).

Podsumowując, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny po dokonaniu analizy akt sprawy, doszedł do przekonania, że postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia jest zasadne i odpowiada prawu, a w postępowaniu radcy prawnego (…) nie można dopatrzeć się znamion deliktów dyscyplinarnych, w związku tym nie zachodzą obiektywne postawy uzasadniające wszczęcie dochodzenia.

Mając na uwadze podniesione okoliczności, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 Kpk w związku z art. 74 (1) ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (*Dz. U. z 2024r. poz. 499*) niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie służy od niego prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …….. ……..……

Joanna Kłos-Czerwińska Renata Majerowska Katarzyna Stanik-Filipowska